

Jacob (Jaap) Nicolaas Breunese is geboren op 25 mei 1889 in Heino. Hij kwam uit een gezin van acht kinderen. Zijn vader was predikant.

Hij trouwde met de Duitse Therese Küng.

Breunese wilde vanaf jonge leeftijd officier worden. Hij studeerde aan de Instructieschool in Kampen. Later volgde hij de Hogere Krijgsschool. In 1915 werd hij benoemd tot tweede luitenant. In november 1939 werd Breunese bevorderd tot majoor. Vanaf 1922 was majoor Jaap Breunese marsleider van de Vierdaagse. Hij reorganiseerde de Vierdaagse en liet onder meer buitenlandse deelnemers toe. Met een onderbreking in de Tweede Wereldoorlog, was hij tot aan zijn overlijden in 1963 marsleider.

Toen aan Nederland in 1935 de organisatie van de Wereld Jamboree 1937 werd toegewezen, werd Kapitein-adjutant Breunese door de regering ter beschikking gesteld aan de Nederlandsche Padvinderversameniging voor de organisatie. Al vrij snel bleek dat hij zich niet kon verenigen met de inzichten op organisatorisch gebied van de NPV. Hij brak daarom een maand later, in december 1935, zijn werkzaamheden voor de organisatie af en hervatte zijn militaire functie.

Kapitein Breunese en de Padvinderversameniging

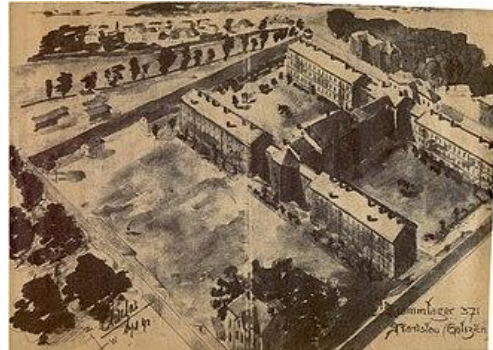
De kapitein-adjutant J. N. Breunese, organisator der Internationale Vierdaagsche afstandsmarschen van den Nederlandschen Bond voor Lichamelijke Opvoeding, die door de Regeering ter beschikking was gesteld van de Nederlandsche Padvinderversameniging voor de organisatie van de Wereldjamboree 1937, zich niet kunnende vereenigen met de inzichten op organisatorisch gebied der Ned. Padvinderversameniging, heeft zijn werkzaamheden afgebroken en heeft zijn militaire functie, kapitein-adjutant van den commandant der 1e divisie te 's-Gravenhage weder hervat.

Majoor Breunese was tijdens de mobilisatie Chef staf bij de 3^e Divisie. Hij was gelegerd bij Haarlem. Na de capitulatie van het Nederlandse leger in mei 1940 begon de bezetter met het demobiliseren en ontmantelen van het Nederlandse leger. Ongeveer 250.000 bleven in hun garnizoenen, maar zo'n 22.000 werden over de grens gevoerd. Eind mei kregen de meeste krijgsgevangenen Nederlandse militairen in het buitenland hun vrijheid terug. De beroepsmilitairen moesten wel de toezegging doen dat ze de Duitse staat geen schade zouden toebrengen.

Breunese werd door de bezetter gevraagd om leiding te geven aan de Opbouwdienst. De nieuwe dienst zou werk moeten verschaffen aan Nederlandse militairen om te voorkomen dat zij werkloos zouden worden na de opheffing van het Nederlandse leger. De Opbouwdienst zou bovendien kunnen helpen bij het herstellen van de oorlogsschade uit mei 1940. Hij zocht contact met generaal Henri Winkelman. Deze stond niet afwijzend tegenover het initiatief, op voorwaarde dat de werkzaamheden geen direct of indirect verband hielden met de Duitse oorlogsvoering. Breunese stemde in met het verzoek van de Duitse bezetter om leiding te geven aan de Opbouwdienst. Hij ging akkoord met de richtlijn dat er binnen de Opbouwdienst, in oktober 1940 omgevormd tot de Nederlandse Arbeidsdienst (NAD), geen ruimte was voor mensen van Joodse komaf of met Indische gelaatstrekken.

Op 15 mei 1942 kregen beroepsofficieren de oproep om zich binnen drie dagen bij de Duitse instanties te melden. Breunese werd vanwege zijn verleden bij de Arbeidsdienst met rust gelaten. Hij besloot zich uit solidariteit ook aan te melden. Op 7 juli 1942 werd Jakob krijgsgevangen genomen in Den Haag. Hij kreeg nummer 32038. De militairen werden weer in krijgsgevangenschap genomen, mogelijk omdat de bezetter er achter kwam dat onder verzetsstrijders veel oud-militairen waren. De 2.027 beroepsmilitairen werden afgevoerd naar Oflag XIII B Neurenberg-Langwasser, een krijgsgevangenenkamp in Beieren. De locatie was een voormalig trainingskamp van het leger.

Vanuit hier ging de groep op 1 en 2 augustus 1942 naar Stalag 371 Stanislau, in het huidige Oekraïne, waar ze een paar dagen later aankwamen. Dit kamp was gevestigd in een voormalige (militaire) gevangenis. In dit krijgsgevangenenkamp zaten meer (oud) scouts zoals Johan Wijnsouw, San van den Wall Bake, Karel Bloema en Kees Kervink. Een aantal krijgsgevangenen wisten, onder via de *Reisvereniging* van San van den Wall Bake, te ontsnappen.

Van Stanislau gingen de krijgsgevangen op 17 januari 1944 met veewagens naar Oflag 67 Neubrandenburg. Onderweg zijn in de buurt van Halytsj zes gevangenen uit de tweede wagon van de rijdende trein gesprongen. Het krijgsgevangenenkamp lag op het voormalige landgoed Fünfeichen in Mecklenburg, Duitsland. Op 1 juni 1944 ging Jacob vervolgens naar Ilag VII / Oflag Tittmoning. Oflag VII-CZ was een krijgsgevangenenkamp voor officieren (Offizierslager of Oflag genoemd) in het kasteel van Tittmoning in Duitsland. Dit kamp werd bevrijd door de Amerikanen.

Op 31 mei 1945 kwam hij aan in het Ontvangst-Centrum Gerepatrieerde Krijgsgevangenen in Weert. Na zijn terugkeer uit krijgsgevangenschap in het inmiddels bevrijde Nederland moet Breunese zich verantwoorden voor zijn samenwerking met de Duitsers. Dit werd een lange slepende procedure. Voor Breunese pleitte dat hij de Duitsers ook had tegengewerkt en niet overal in was meegegaan. De minister van Oorlog besloot uiteindelijk in maart 1947 om Breunese ongevraagd eervol ontslag uit militaire dienst te verlenen.

Na zijn vertrek uit militaire dienst pakte Breunese zijn activiteiten bij de Vierdaagse weer op. De Nijmeegse organisatie stond volledig achter hem. Breunese vervulde deze taak tot aan zijn dood in 1963. Ook was hij voorzitter van de Koninklijke Nederlandse Bond voor Lichamelijke Opvoeding.

Jaap Breunese is overleden op 30 juli 1963 in Den Haag. Hij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Meer informatie

[Jaap Breunese - Wikipedia](#)

[Dispositief en kaderlijst mei 1940 \[Maasfront - Mei 1940\] \(maaslinie-mei1940.nl\)](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvindes, jrg 19, 1935, no 11, 1935 » 1935-12 - Pag. 17 | Delpher](#)
[Haarlem's Dagblad | 7 november 1935 | pagina 2 - Krantenviewer Noord-Hollands Archief \(courant.nu\)](#)
[Nieuwe Leidsche Courant | 16 december 1935 | pagina 3 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken](#)
[Haagsche courant » 12 okt 1935 - Art. 144 | Delpher](#)
[Haagsche courant » 04 nov 1935 - Art. 150 | Delpher](#)
[Het Vaderland : staat- en letterkundig nieuwsblad » 14 dec 1935 - Art. 46 | Delpher](#)
[Krijgsgevangendossiers \(NIMH / Nederlands Instituut voor Militaire Historie\) - Nederlands Instituut voor Militaire Historie](#)
[Stapsgewijze krijgsgevangenschap – Mei tot Mei](#)
[Oflag XIII-B - Wikipedia](#)
[Kamp Stanislau - Wikipedia](#)
[Kamp Neubrandenburg - Wikipedia](#)
[Oflag VII-CZ - Netwerk Oorlogsbronnen](#)
[Leidsche Courant | 6 augustus 1940 | pagina 8 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken](#)
[Leidse Courant | 21 augustus 1953 | pagina 6 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken](#)
[Leidsche Courant | 3 juli 1946 | pagina 1 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken](#)
[Nieuwe Leidsche Courant | 19 december 1946 | pagina 1 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken](#)
[Nieuwe Leidsche Courant | 14 augustus 1947 | pagina 2 - Historische Kranten, Erfgoed Leiden en Omstreken](#)
[Nijmeegse Vierdaagse - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.